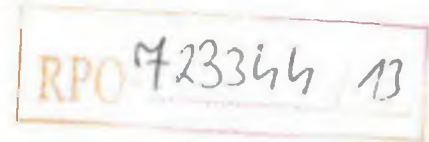
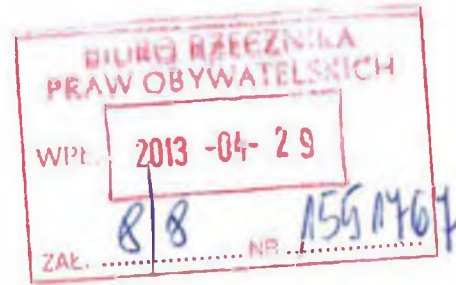

CENTRUM REDUKCJI SZKÓD I WCZESNEJ INTERWENCJI
TERAPEUTYCZNEJ DLA OSÓB UZALEŻNIONYCH OD ALKOHOŁU
I UŻYWAJĄCYCH ALKOHOŁU W SPOSÓB SZKODLIWY
PRZY WIELKOPOLSKIM CENTRUM POMOCY BLIŹNIEMU
MONAR-MARKOT W ROŻNOWICACH
ul. PODOLAŃSKA 46; 60-626 POZNAŃ
tel./fax 61 84 17 177
e-mail: wcpb@monar-markot.poznan.pl

l.dz. 525/13

**Zespół „Krajowy Mechanizm Prewencji
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

W odpowiedzi na pismo z dnia 8.04.2013 r. nr RPO-723344-VII-720.7/13/MMo – Raport Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Centrum Redukcji Szkód i Wczesnej Interwencji Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Używających Alkoholu w sposób Szkodliwy przy WCPB Monar-Markot w Rożnowicach z siedzibą w Poznaniu przeprowadzonej w dniu 5.02.2012 r. odnoszę się do zawartych w nim uwag i zaleceń.

Ad.1 Wyjaśnienie procedury postępowania wobec przyjmowanych do Centrum mężczyzn oraz zapisu w Regulaminie o tym, iż pacjenta można umieścić w samej bieliźnie.

Procedury dotyczące przyjmowania do Centrum są jednolite zarówno dla mężczyzn, jak i dla kobiet. Nikt nie jest zmuszany do przebierania się w odzież zastępczą, jak i rozbierania się do bielizny (choć, naszym zdaniem byłoby to wskazane i podyktowane względami bezpieczeństwa i higienicznymi). Osoby, które zechcą pozostać w odzieży własnej mogą to uczynić (jak zauważyli kontrolujący). Stosowny zapis w regulaminie został zgodnie z sugestiami KMP zmieniony.

Ad.2 Umożliwienie osobom, wobec których zastosowano środek przymusu bezpośredniego w postaci unieruchomienia, skorzystanie z toalety.

Stosowanie przymusu bezpośredniego w formie zastosowania pasów unieruchamiających podejmowane jest wyłącznie wobec osób doprowadzonych zachowujących się w sposób

szczególnie niebezpieczny dla zdrowia i życia własnego lub innych osób przebywających w Centrum. Unieruchomienie stosowane jest jako reakcja na wyżej wymieniony sposób zachowania doprowadzonego i ma na celu zapobieżenie podejmowania dalszych tego typu zachowań. Podkreślam, że unieruchomienie jest środkiem ostatecznym, stosowanym niezmiernie rzadko i podejmowane wyłącznie w sytuacji, w której doprowadzony swoim zachowaniem nie daje powodów do uznania iż dobrowolnie zaniecha podejmowania niebezpiecznych i agresywnych zachowań. Regularna kontrola stanu osoby unieruchomionej służy w praktyce nie tylko do oceny stanu jej zdrowia, ale między innymi temu aby ocenić gotowość osoby do dobrowolnego zaniechania zachowań agresywnych i niebezpiecznych a w rezultacie stosowaniu przymusu bezpośredniego tylko przez konieczny i niezbędny czas. Uwagi dotyczące umożliwienia osobom unieruchomionym zaspokajania potrzeb fizjologicznych zasadnie jest zatem rozpatrywać w wyżej wymienionym kontekście. Decyzja o całkowitym uwolnieniu z pasów osoby unieruchomionej w celu zaspokojenia przez nią potrzeb fizjologicznych powinna być podejmowana w odniesieniu do zachowania osoby w trakcie jej unieruchomienia. Agresywne, pobudzone zachowanie osoby unieruchomionej daje przesłanki do przewidywania, iż po zwolnieniu nadal będzie się zachowywała w podobny sposób. Taka sytuacja powodowałaby zagrożenie dla personelu doprowadzającego pacjenta do toalety, czy nawet dla samego pacjenta. Dlatego w takich wyjątkowych przypadkach dla spełnienia potrzeb fizjologicznych nie uwalnia się pacjenta całkowicie z pasów, lecz korzysta z kaczki lekarskiej, która jest powszechnie stosowana w szpitalnictwie i jej zastosowanie w żaden sposób nie uwłacza godności pacjenta. W trakcie obsługi pacjenta opiekun zmiany stara się w sposób maksymalny zapewnić mu intymność poprzez osłonięcie prześcieradłem części intymnych przed kamerą.

Ad.3 Przeprowadzanie badań pacjentów bez udziału osób spoza personelu medycznego oraz w miejscu do tego przeznaczonym i nie monitorowanym.

Zgodnie z § 4 ust. 5 Regulaminu przyjęcia do Centrum za osobę doprowadzoną w celu wytrzeźwienia, której nie przyjęto do Centrum, jak i osobę zakwalifikowaną do umieszczenia w Centrum – do czasu jej przyjęcia – odpowiedzialny jest doprowadzający, który ze względu na bezpieczeństwo zarówno doprowadzonego, jak i personelu medycznego zobowiązany jest sprawować nieustanną kontrolę nad zachowaniem doprowadzonego, aby w każdej chwili móc interweniować. Z tego względu doprowadzający musi uczestniczyć we wszelkich czynnościach, jakim poddawana jest osoba doprowadzona. W holu Centrum przeprowadzane jest badanie wstępne, kwalifikujące osobę doprowadzoną do przyjęcia, bądź nie przyjęcia na

pobyt. Nie dokonuje się w tym miejscu takich czynności medycznych, które wymagają obnażania części intymnych (do takich badań służy pomieszczenie ambulatorium), ale zawsze w pobliżu musi znajdować się opiekun zmiany ze względu na zapewnienie bezpieczeństwa lekarzowi, który jest narażony na nieobliczalne zachowanie pacjenta. Z powyższych względów nie ma możliwości pozostawienia pacjenta tylko i wyłącznie w obecności lekarza.

Ad. 4 Przeprowadzenie czynności w rozbieralni bez obecności funkcjonariuszy Policji/ przestrzeganie zasady, iż podczas czynności wykonywanych wobec pacjenta w przebieralni, obecne są osoby tej samej płci co pacjent.

Zgodnie z § 9 ust. 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4.2.2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 20, poz. 192, ze zm.) w czynnościach odbierania przedmiotów od osób przyjmowanych do depozytu uczestniczy osoba doprowadzająca, potwierdzając własnoręcznym podpisem wykaz odebranych przedmiotów. Do depozytu przyjmowana jest również odzież pacjentów, która zdawana jest w pomieszczeniu rozbieralni. W związku z powyższym doprowadzający ma obowiązek uczestniczenia w tych czynnościach, przy czym są to zawsze osoby tej samej płci co doprowadzony.

Ad. 5 Zapewnienie intymności pacjentów korzystających z toalet w salach, zgodnie z uwagami zawartymi w rozdziale nr 9.

Zgodnie z sugestiami kontrolujących zostało poprawione (w miarę możliwości) ustawienie kamer na salach, tak aby kamery obejmowały jak najmniejszą powierzchnię ciała pacjentów korzystających z toalet. Niestety całkowite przesłonięcie kącików WC jest niemożliwe w obawie przed dużym zagrożeniem dla życia pacjentów, które stanowi wartość nadrzędną. Kąciki WC są miejscem najczęściej wykorzystywanym do próby popełniania samobójstwa na przestrzeni lat, kierowani doświadczeniem zdobytym w pracy z osobami nietrzeźwymi staraliśmy się eliminować z sal wszystko, co mogło stanowić zagrożenie dla życia pacjentów tj. kraty w oknach, wystające rurki, zwisające lampy... Pomieszczenia Centrum są monitorowane zgodnie z § 9 ust. 2a pkt.4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. i z chwilą poddania pomieszczeń kontroli monitoringowej udaremniono wiele prób samobójczych. Dostęp do obrazu z monitoringu mają wyłącznie pracownicy Centrum.

Ad. 6 Pouczanie pacjentów o prawie do złożenia zażalenia, co poświadczą podpisem w karcie ewidencyjnej.

Pouczenie pacjentów o prawie do złożenia zażalenia na zasadność doprowadzenia i umieszczenia w Centrum zamieszczone jest na stronie 4 każdej karty ewidencyjnej w pkt.3

„ odbiór depozytu” , poniżej pacjent ma prawo do wpisania własnych uwag dotyczących pobytu w Centrum, a pod uwagami składa własnoręczny podpis. W związku z informacją organu kontrolującego o braku podpisów pod oświadczeniem zostało przejrane wiele kart ewidencyjnych i nie stwierdzono w nich braku podpisu osoby zwalnianej za wyjątkiem przypadków odmowy podpisu ze strony pacjentów, ale fakty te zostały odnotowane w odpowiednim miejscu kart ewidencyjnych z podaniem przyczyny odmowy złożenia podpisu. Ponadto pouczenie to znajduje się na blankiecie rachunku za pobyt, którego egzemplarz pacjent otrzymuje przy wyjściu z Centrum, co umożliwi każdemu swobodne zapoznanie się z zapisem.

Ad.7 Zamontowanie podłokietników i poręczy w kąciu sanitarnym w sali dla osób niepełnosprawnych oraz umożliwienie osobom niepełnosprawnym skorzystanie z instalacji przyzywowej.

Informuję, że powyższe zalecenie zostało wykonane natychmiast tj. 6.02.2013 r.

Ad. 8 Spełnienie warunków zawartych w § 20 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2004 r. Nr 20 poz. 192, ze zm.) oraz zapewnienie intymności w toaletach poprzez osłonięcie kabin WC i pisuarów.

Zgodnie z § 20 ust. 1 pkt 3 i 4 w/w rozporządzenia izba winna posiadać oddzielne toalety dla mężczyzn i kobiet wyposażone w co najmniej 1 miskę ustępową na 20 osób, 1 pisuar na 20 mężczyzn, oraz 1 umywalkę dla 5 osób. Oddzielne pryszniczynie dla kobiet i mężczyzn w ilości 1 urządzenia natryskowego na 15 osób.

Centrum posiada 35 miejsc dla osób nietrzeźwych, dla których zostało wyposażone w 3 łazienki:

- jedna łazienka męska znajdująca się w rozbieralni została wyposażona w 1 miskę ustępową, 2 urządzenia natryskowe, 2 pisuary i 1 umywalkę,
- jedna łazienka dla kobiet, która została przystosowana również dla potrzeb inwalidów wyposażona w 1 urządzenie natryskowe, 1 miskę ustępową i 1 umywalkę,
- pomieszczenie dekontaminacji wyposażone w 1 wannę, 1 miskę ustępową i 1 umywalkę.

Ponadto każda sala dla pacjentów została wyposażona w 1 miskę ustępową i umywalkę.

Uważam zatem, że standardy wymagane przez ustawodawcę są w naszym przypadku zostały spełnione. Każda łazienka posiada drzwi, które można zamknąć zapewniając w ten sposób całkowitą intymność osobom przebywającym w tych pomieszczeniach.

Ad. 9 Umieszczenie w ogólnodostępnym miejscu adresów instytucji, do których pacjenci mogą się zwrócić w przypadku naruszenia ich praw oraz Regulaminu Centrum.

Informuję, że stosowne adresy zostały już umieszczone na tablicy ogłoszeniowej w holu Centrum, natomiast Regulamin Centrum jest w tym miejscu wywieszony od 10.04.2009 r.

Zdarzają się incydenty zabierania regulaminu z tablicy przez pacjentów, być może taka sytuacja miała miejsce podczas kontroli KMP, ale natychmiast po zauważeniu jego braku zostaje wywieszony nowy egzemplarz. Ponadto wywieszono dodatkowe egzemplarze regulaminu w pomieszczeniu dekontaminacji i rozbieralni.

Ad. 10 Udostępnienie Regulaminu Centrum w salach pacjentów.

W kwestii powyższego zalecenia wyjaśniam, iż wywieszanie regulaminów w salach pacjentów jest w zasadzie pozbawione sensu z uwagi na notoryczne przypadki niszczenia ich (a także wszelkiego innego mienia) przez agresywnych zazwyczaj pacjentów, z tego samego powodu np. papier toaletowy podawany jest dopiero na prośbę pacjenta, a pościel w chwili przyjmowania, gdyż notorycznie dochodziło do zapychania toalet, oddawania moczu i innych odchodów na przyległe, świeżo pościelone łóżka itp. incydentów, których skutkiem jest generowanie nadmiernie dużych kosztów dla Centrum. Ponadto osoby przebywające na salach będąc pod wpływem alkoholu i mając ograniczoną świadomość nie są w stanie logicznie i ze zrozumieniem się z regulaminem zapoznać. Mając jednak na uwadze powyższe zalecenia postanowiliśmy udostępnić regulamin dodatkowo w pomieszczeniu rozbieralni i dekontaminacji, gdzie mogą się z nim zapoznać osoby trzeźwe szykujące się do wyjścia.

Ad. 11 Szczegółowe opisywanie rzeczy przyjmowanych do depozytu.

Informuję, że w tej sprawie wydano odpowiednie dyspozycje kierownikom zmiany.

**Ad. 12 Uzupelnienie w dokumentacji pracownika zaświadczenia
o zdolności do pracy w Centrum.**

Jeżeli chodzi o powyższe zalecenie informuję, iż opiekun dostarczył
stosowne zaświadczenie w dniu   r. i znajdowało się ono w teczce z aktami (część B) podczas przeprowadzania kontroli przez Krajowy Mechanizm Prewencji. Jako potwierdzenie przesyłam kserokopię zaświadczenia i listy zbiorczej wpisów do akt – część B (zał. nr 1).

Ad. 13 Przeprowadzenie corocznych szkoleń, określonych w § 24 ust. 4 rozporządzenia dla całego personelu.

Jeżeli chodzi o powyższe zalecenie informuję, iż wszyscy pracownicy Centrum przechodzą corocznie szkolenia, których obowiązek wynika z § 24 ust.4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4.2.2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 20, poz. 192, ze zm). W 2011 roku szkolenie zostało przeprowadzone w dniu 8 listopada i każdy pracownik posiada stosowne zaświadczenie o odbytym szkoleniu umieszczone w części B akt osobowych. Zaświadczenie o odbytym szkoleniu znajdowało się również w aktach i na dowód czego przesyłam kserokopie tych dokumentów wraz z listą zbiorczą wpisu do akt – część B (zał. nr 2 i 3).

Wyjaśnienia do pozostałych uwag zawartych w protokole.

1. Jeżeli chodzi o wyjaśnienie na jakiej podstawie pobierana jest opłata za pobyt w Centrum w okresie, gdy utracił moc obowiązywania § 29 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4.2.2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 20, poz. 192, ze zm.) informuję, iż opłaty są pobierane na podstawie art. 42 ust. 5 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a jej wysokość została ustalona zgodnie z § 11 ust. 1 Regulaminu przyjęć na pobyt do Centrum zarządzeniem Dyrektora (zał. nr 4). Załączam również kserokopię opinii prawnej dotyczącej pobierania opłat za pobyt w Centrum (zał. nr 5).

2. Informuję, że z dniem 1 marca 2013 r. po chwilowych kłopotach związanych z niepodjęciem pracy przez dotychczasowego terapeutę, Centrum nawiązało współpracę z dwoma specjalistami terapii uzależnień, z których pomocy mogą korzystać zarówno pacjenci Centrum, jak i ich rodziny.

Reasumując pragniemy nadmienić, iż osoby dowożone do naszego Centrum w celu wytrzeźwienia są traktowane przez personel przede wszystkim jako pacjenci. Są to jednakowoż pacjenci specyficzni ze względu na stan upojenia alkoholowego, coraz częściej wzmocnionego lekami i/lub narkotykami, których zachowanie cechuje się dużym poziomem agresji, brakiem kontroli nad swoim postępowaniem (z brakiem świadomości włącznie) i brakiem panowania nad fizjologią własnego organizmu. Można wymienić wiele przypadków niszczenia mienia i ataków na personel Centrum:

- w 2012 r. 3 wypadki przy pracy spowodowane agresją pacjentów,
- w dniu   r. dzięki monitoringowi udaremniono próbę samobójczą, która miała miejsce właśnie w kąciku sanitarnym na sali,
- w dniu   r. pacjent zniszczył w kąciku sanitarnym postument od umywalki i spowodował uszkodzenie ciała opiekuna zmiany wymagające interwencji chirurga. Ten sam pacjent dowieziony w dniu   br. zniszczył postument od umywalki raniąc sobie przy tym powierzchownie rękę. Opiekunowie odstąpili od unieruchomienia pacjenta ze względu na fakt, iż podczas opatrywania ran przez lekarza dyżurnego pacjent wyciszył się i przeprosił za swoje zachowanie obiecując, że taka sytuacja się nie powtórzy. Umieszczony w innej sali, po 2 godzinach ponownie dokonał zniszczenia umywalki i postumentu do niej.
Przykłady podobnych zachowań można by mnożyć. Powodują one, że pomimo najlepszych chęci i zaangażowania ze strony naszego personelu wielokrotnie musi dochodzić do sytuacji, które sprawiają wrażenie uchybień względem niektórych praw pacjentów (np. prawo do pełnej intymności), są to jednak czynności niezbędne dla ochrony zdrowia i życia tak specyficznej grupy pacjentów, nad którymi powierzono nam opiekę.

z poważaniem
STOWARZYSZENIE MIĘDZYPACJENTÓW
Centrum Wspierania i Edukacji Pacjentów
Tematyka: choroby przewlekłe, choroby zakaźne, choroby nowotworowe, choroby układu krążenia, choroby układu oddechowego, choroby układu pokarmowego, choroby układu moczowego, choroby układu mięśniowo-szkieletowego, choroby układu nerwowego, choroby układu endokrynologicznego, choroby układu immunologicznego, choroby układu rozrodczego, choroby układu wzrokowego, choroby układu słuchowego, choroby układu narządów zmysłu.
ul. Szpitalna 10, 60-115 Poznań
KONTAKT: 71 781 11 11
Marek J. Stefański

Do wiadomości:

1. Urząd Miasta Poznania Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych

POZnań*

Urząd Miasta Poznania
Wydział Zdrowia
i Spraw Społecznych

Nr sprawy: ZSS-II.524.116.2012
22051301648

RPO-723346 / 13

2013 -05-24

2/6

NR 1560623

Biuro Rzecznika
Praw Obywatelskich
Krajowy Mechanizm Prewencji
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Poznań, 20 maja 2013 r.

Nawiązując do Raportu Krajowego Mechanizmu Prewencji z wizytacji Centrum Redukcji Szkód i Wczesnej Interwencji Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Używających Alkoholu w Sposób Szkodliwy przy Wielkopolskim Centrum Pomocy Bliźniemu Monar – Markot, uprzejmie informuję, że ww. Centrum prowadzi na zlecenie Miasta Poznania zadanie wynikające z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pod nazwą „Całodobowy Ośrodek dla osób Nietrzeźwych w Poznaniu”. Zadanie to zostało **powierzone** ww. organizacji w drodze konkursu przeprowadzonego na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Szczegółowe zasady określające tryb postępowania wobec osób w stanie nietrzeźwości reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego, **do którego placówka ma obowiązek bezwzględnie się stosować.**

W związku ze zleceniem prowadzenia całodobowego Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych organizacji pozarządowej, Miasto Poznań zaleciło także opracowanie Regulaminu wewnętrznego działalności placówki zgodnego z ww. rozporządzeniem, a co za tym idzie powierzyło bezpośredni nadzór nad jego działalnością kierownikowi placówki. Natomiast Miasto Poznań sprawuje nadzór nad prawidłowością realizacji umowy w tym prawidłowością wykorzystania udzielonej dotacji.

Po zapoznaniu się z treścią pisma nr I.dz.525/13 z 22.04.13 r., będącego odpowiedzią Centrum Redukcji Szkód i Wczesnej Interwencji Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych

*Miasto know-how

od Alkoholu i Używających Alkoholu w Sposób Szkodliwy przy Wielkopolskim Centrum Pomocy Bliźniemu Monar – Markot (kserokopia w załączeniu) na zalecenia po wizytacji wystosowane przez Krajowy Mechanizm Prewencji, zapewniam, że organizacja, której powierzono zadanie dotyczące opieki nad osobami w stanie nietrzeźwości, wnikliwie przeanalizowała zawarte w Raporcie uwagi.

Zgodnie z zaleceniami, Centrum wprowadziło niezbędne i możliwe do wykonania usprawnienia wynikające z Raportu, m.in.: zamontowanie podłokietników i poręczy w kąciu sanitarnym, wpisanie koniecznych zmian w regulaminie, dostosowanie ustawienia kamer a także zobowiązanie pracowników do szczegółowego opisywania depozytów.

Dodatkowo informuję, odnosząc się do punktu 2 Raportu dot. opłaty za pobyt w placówce wynoszącej 250,00 zł, że zgodnie z wydaną przez Biuro Prawne Urzędu Miasta Poznania opinią prawną z 2 kwietnia 2013 roku „*pobieranie opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień w dotychczasowej wysokości jest zgodne z przepisami obowiązującymi na dzień 17 stycznia 2013 r.*”(kserokopia opinii w załączeniu).

Mając na uwadze prawidłową realizację powierzonego przez Miasto Poznań zadania publicznego dotyczącego całodobowej opieki nad osobami w stanie nietrzeźwości, dziękuję za dokonanie wizytacji Centrum Redukcji Szkód i Wczesnej Interwencji Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Używających Alkoholu w Sposób Szkodliwy przy Wielkopolskim Centrum Pomocy Bliźniemu Monar – Markot oraz sprawdzenie na miejscu sposobu traktowania osób doprowadzonych do placówki celem wytrzeźwienia a także wskazanie rzeczowych uwag służących udoskonaleniu pracy placówki.

Z poważaniem

Załączniki: (2)

- kserokopia pisma Centrum z dnia 22.04.2013 r.;
- kserokopia opinii prawnej z dnia 02.04.2013 r.

DYREKTOR WYDZIAŁU
Marii Remiezowicz

Do wiadomości:

Pan Marek Stefaniak,
Dyrektor Centrum Redukcji Szkód
i Wczesnej Interwencji Terapeutycznej
Dla Osób Uzależnionych od Alkoholu
i Używających Alkoholu w Sposób Szkodliwy
Przy WCPB Monar - Markot
ul. Podolańska 46
60-626 Poznań

* Miasto know-how

BIURO

RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
RPO-723344-VII-720.7/13/MMo

00-090 Warszawa   Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 0-22 827 64 53

Warszawa.   2013 -09- 1 1

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

Pan
Marek Stefaniak
Dyrektor CRSiWII
dla Osób Uzależnionych od Alkoholu
i Używających Alkoholu w Sposób
Szkodliwy przy WCPB MONAR-
MARKOT w Różanowicach
ul. Podolańska 46
60-626 Poznań

W odpowiedzi na pismo z dnia 22 kwietnia 2013 roku (data wpływu do BRPO 5 maja br.) uprzejmie dziękuję odniesienie się do uwag i rekomendacji zawartych w raporcie przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji oraz zmianę poczynioną w Regulaminie. Proszę o przesłanie jego aktualnej wersji.

W nawiązaniu do Pana wyjaśnienia, iż nie zwalnia się unieruchomionych pacjentów z pasów w celu zaspokojenia potrzeb fizjologicznych ze względu na ich pobudzenie, pragnę przypomnieć § 11 ust. 1d pkt 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 roku w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 20, poz. 192, ze zm.), dalej: rozporządzenia, zgodnie z którym w trakcie kontroli, o której mowa w ust. 1c, pracownik *zapewnia krótkotrwałe uwolnienie osoby od unieruchomienia w celu (...) zaspokojenia potrzeb fizjologicznych i higienicznych, nie rzadziej niż co 4 godziny*. W raporcie przedstawicieli KMP nie podważono słuszności zastosowania środków przymusu bezpośredniego w przypadku agresywnych osób, a jedynie prewencyjne korzystanie z kaczki lekarskiej w celu uniknięcia agresji ze strony pacjenta. Jeśli bowiem rozporządzenie wskazuje na uwalnianie

pacjentów we wspomnianym wyżej celu, rozwiązanie w nim przyjęte powinno być nadrzędne.

Odnosząc się do kwestii udziału funkcjonariusza Policji podczas czynności w rozbieralni, pragnę podkreślić, iż wskazane przez Pana odbieranie depozytu, nie powinno być połączone z rozbieraniem się pacjentów. Zgodnie z rozporządzeniem, prowadzona dla każdego pacjenta karta ewidencji zawiera m.in. spis rzeczy przyjmowanych do depozytu: dokumentów, pieniędzy, przedmiotów wartościowych, napojów alkoholowych, rzeczy osobistych (§ 27 ust. 3 pkt 4a-e rozporządzenia). Wśród wymienionych przedmiotów nie znalazła się odzież, zatem nie może być ona odbierana od pacjentów w ramach przywołanego przez Pana § 9 ust. 3 rozporządzenia.

Fakt, iż wyodrębniono w Centrum 3 łazienki, stanowi o respektowaniu § 20 ust. 1 rozporządzenia. Jeżeli faktycznie oznaczone są jako sanitariaty dla pacjentów i im udostępniane - stwierdzam brak zasadności pozostawienia w pokojach dla pacjentów kądek sanitarnych. Wskazał Pan, iż kącki są miejscem najczęściej wykorzystywanym do podjęcia prób samobójczych, dlatego konieczne jest ich stałe monitorowanie. Rozwiązaniem respektującym zachowanie prawa do intymności pacjentów podczas wykonywania czynności fizjologicznych byłoby więc korzystanie wyłącznie z toalet znajdujących się poza salami oraz zdemontowanie misek ustępowych w kąciach sanitarnych.

Ponadto uprzejmie informuję, iż określenie wysokości opłaty za pobyt w Centrum Redukcji Szkód i Wczesnej Interwencji Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych od Alkoholii i Używających Alkoholii w sposób Szkodliwy przy WCPB MONAR-MARKOT w Rożnowicach z siedzibą w Poznaniu zarządzeniem dyrektora tego Centrum nie znajduje oparcia w obowiązujących regulacjach prawnych. W chwili obecnej kompetencji do ustalania wysokości ww. opłat nie posiadają także organy samorządu terytorialnego.

W wyroku z dnia 3 kwietnia 2012 roku Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 42 ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356, ze zm.) w zakresie, w jakim upoważnia ministra właściwego do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych do określenia, w drodze rozporządzenia, maksymalnej wysokości opłat związanych z pobytami w izbie wytrzeźwień, innej placówce utworzonej lub

wskazanej przez jednostkę samorządu terytorialnego lub w jednostce Policji, jest niezgodny z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP. (rozporządzenia są wydawane przez organy wskazane w Konstytucji, na podstawie szczegółowego upoważnienia zawartego w ustawie i w celu jej wykonania. Upoważnienie powinno określać organ właściwy do wydania rozporządzenia i zakres spraw przekazanych do uregulowania oraz wytyczne dotyczące treści aktu). Trybunał orzekł ponadto, że z art. 92 ust. 1 Konstytucji RP niezgodny jest także § 29 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 r. w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 20, poz. 192, ze zm.), dalej: rozporządzenie. W związku z tym, wskazane przepisy utraciły moc obowiązywania dnia 17 stycznia 2013 roku. Uzasadniając wyrok, Trybunał Konstytucyjny wskazał, że opłata za pobyt w izbie wytrzeźwień jest przymusowym, bezzwrotnym i odpłatnym świadczeniem pieniężnym, zasilającym budżet samorządu terytorialnego, nałożonym ustawą i obwarowanym rygorem egzekucji administracyjnej. W ocenie Trybunału spełnia ona zatem wszystkie kryteria daniny publicznej, o której mowa w art. 217 Konstytucji RP.

Jak zostało wspomniane - opłata za pobyt w izbie wytrzeźwień jest **daniną publiczną**. W związku z powyższym pragnę podkreślić, że materia należąca do zakresu prawa daninowego może zostać uregulowana przez organy samorządu terytorialnego wyłącznie poprzez akty prawa miejscowego. Zgodnie jednak z art. 94 Konstytucji RP, organy samorządu terytorialnego ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze ich działania – **na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie**. Upoważnienie do wydania aktu prawa miejscowego musi być wyraźne i nie może opierać się na domniemaniu, że ustawodawca pozostawił określony zakres spraw do uregulowania w drodze aktu prawa miejscowego.

Trzeba przy tym zauważyć, że przywołany w zarządzeniu dyrektora nr 1/2009 art. 42 ust. 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości stanowi jedynie, że *za doprowadzenie i pobyt w izbie wytrzeźwień (...) pobierane są opłaty*. Przepis ten wprowadza zatem opłatę jako daninę publiczną, nie zawierając upoważnienia, o którym jest mowa w art. 94 Konstytucji RP. Co jest oczywiste, takiego upoważnienia nie posiadał także § 29 rozporządzenia.

ponieważ akt rangi rozporządzenia nie może upoważniać organu samorządu terytorialnego do ustanowienia przepisów prawa miejscowego.

Mając na uwadze powyższe, w oparciu o dyspozycję art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 roku o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), do czasu uregulowania wskazanego zagadnienia w przepisach obowiązującego prawa, dyrektor Ośrodka nie posiada kompetencji do wprowadzenia zarządzenia dotyczącego pobierania opłat za pobyt w izbie. Wobec powyższego wnoszę o zaprzestanie pobierania opłat bez podstawy prawnej.

Do wiadomości:

Pan

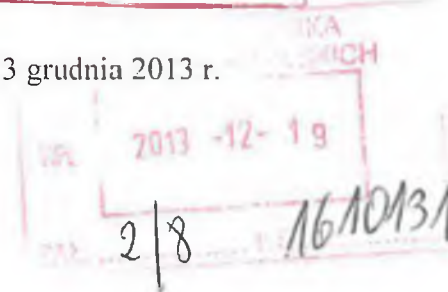
Ryszard Grobelny

Prezydent Miasta Poznania

Wice Dyrektora Zespołu
"Sprawy Mechanizm Prawencji"
Marcin Mazur

Poznań, 13 grudnia 2013 r.

Idz. 6515/2013

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 11.09.2013 r. nr RPO-723344-VII-720.7/13/MMo pragnę poinformować, iż Uchwałą Nr 418/2013 ZG Stowarzyszenia Monar z dnia 27.05.2013r. uległa zmianie nazwa naszej placówki.

Nazwa dotychczasowa:

„Centrum Redukcji Szkód i Wczesnej Interwencji Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Używających Alkoholu w Sposób Szkodliwy przy WCPB MONAR - MARKOT w Rożnowicach”

Nazwa aktualna:

STOWARZYSZENIE MONAR
Ośrodek dla Osób Nietrzeźwych
przy Wielkopolskim Centrum Pomocy Bliźniemu
w Rożnowicach

Nastąpiła również zmiana na stanowisku dyrektora.
Obecnie obowiązki dyrektora pełni p. Marta Stefaniak – Łubianka.

Udzielając wyjaśnień do zawartych w piśmie KMP zarzutów informuję że:

1/ Pracownicy Ośrodka stosują się do § 11 ust. 1d pkt 2 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 roku w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2004 r. nr 20, poz. 192 ze zm.), zwanego dalej rozporządzeniem, zapewniając krótkotrwałe uwolnienie celem zaspokojenia potrzeb fizjologicznych. Kaczka lekarska podawana była wyłącznie osobom przejawiającym wyjątkową agresję, a została zlikwidowana po kontroli KMP w dniu 5.02.2013 r.

2/ Nadal podtrzymuję uprzednie stanowisko w kwestii niezbędności uczestnictwa funkcjonariusza podczas czynności w rozbieralni powołując się na § 9 ust.3 rozporządzenia. § 27 ust. 3 pkt 4 lit.a-e rozporządzenia wskazuje, iż karta ewidencji zawiera m.in. spis rzeczy przyjmowanych do depozytu: dokumentów, (...), rzeczy osobistych. Moim zdaniem zgodnie z tym przepisem odzież zaliczamy właśnie do rzeczy osobistych, należy ona do pacjenta i stanowi dla niego określoną wartość (niekiedy dużą) nie może więc być pominięta w wykazie przedmiotów oddanych do depozytu.

3/ Budynek, w którym znajduje się nasz Ośrodek został nam użyczony wraz z wyposażeniem, na potrzeby prowadzenia działalności przez Miasto Poznań – Zarząd Komunalnych Zasobów Lokalowych i zgodnie z umową nie możemy dokonywać w nim zmian i przeróbek, tym bardziej związanych z pogorszeniem warunków bytowych.

Kamery na salach zostały przestawione w taki sposób, aby zapewnić całkowitą intymność pacjentom.

W kwestii dotyczącej opłat za pobyt w Ośrodku dla Osób Nietrzeźwych w załączeniu przesyłam opinię prawną.

z poważaniem

STOWARTYZENIE MONAR
WIELKOPOLSKIE CENTRUM POMOCY BLIŹNIEMU
Marta Szustarik - Lubianka
p.o. dyrektora

załączniki:

- opinia prawna (kserokopia)
- kserokopia regulaminu organizacyjnego

do wiadomości:

- Pan Ryszard Grobelny Prezydent Miasta Poznania

BIURO

RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

KMP.574.4.2014.MMo

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00

Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 2014 -01- 10

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

Pani
Marta Stefaniak - Łubianka
Dyrektor Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych
przy Wielkopolskim Centrum Pomocy
Bliźniemu w Różanowicach
Stowarzyszenie MONAR
ul. Podolańska 46
60-626 Poznań

Szanowna Pani Dyrektor,

W odpowiedzi na pismo z dnia 13 grudnia 2013 roku (data wpływu do BRPO 19 grudnia 2013 roku) pragnę zauważyć, iż zgodnie z § 27 ust. 3 pkt 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 roku w sprawie trybu doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 20, poz. 192 ze zm.) karta ewidencyjna pacjenta *wykaz przedmiotów oddanych do depozytu, z wyszczególnieniem:*

- a) dokumentów,*
- b) pieniędzy,*
- c) ilości oraz opisu przedmiotów wartościowych,*
- d) napojów alkoholowych,*
- e) ilości oraz opisu rzeczy osobistych;*

Wśród wymienionych wyżej przedmiotów nie wyróżniono odzieży. Podobnie w § 6 ust. 2 regulaminu przyjęcia na pobyt do Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych przy Wielkopolskim Centrum Pomocy Bliźniemu w Różanowicach z siedzibą w Poznaniu (...), dalej: regulamin. Co więcej, w rozumieniu przedstawicieli KMP, czynności dokonywane w rozbieralni – zwłaszcza **rozbieranie się i przebieranie** w odzież zastępczą (o ile pacjent wyrazi taką wolę) - nie są tym samym, co odbieranie depozytu od pacjenta. W związku z

powyższym, obecność funkcjonariusza Policji podczas wskazanych wyżej czynności może naruszać prawo do intymności.

Pragnę zwrócić także uwagę na postanowienie regulaminu wskazujące, iż *osobę przyjętą do Ośrodka można umieścić na sali w odzieży własnej* (§ 6 ust. 9), które należy przeformułować. Bardziej właściwe byłoby brzmienie: *umieszcza się we własnej odzieży, bądź odzieży zastępczej - o ile pacjent wyrazi taką wolę*. Zastrzeżenie budzi także § 6 ust. 6, sugerujący, iż odzież i obuwie odbierane są od każdej osoby umieszczanej w Ośrodku.

Poddawszy analizie regulamin, zauważyłam także inne nieprawidłowości. Przede wszystkim, należy zauważyć, że § 1 ust. 3 stanowiący, iż *pracownicy Ośrodka zobowiązani są do stosowania przepisów*, powołuje się na ustawę z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356) bez zaznaczenia zmian wprowadzonych w przepisach. Ze względu na wejście w życie znowelizowanych przepisów, właściwy jest Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm.

Zastrzeżenie budzi również § 11 ust. 1 regulaminu, stanowiący, że *wysokość na drodze zarządzenia ustala Dyrektor Ośrodka*, ponieważ jest on niezgodny z obowiązującymi od 1 stycznia 2014 roku przepisami. W myśl art. 42² ust. 6 ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm.) **określając wysokość opłaty organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego albo wojewoda uwzględnia przeciętny koszt pobytu osoby przyjętej albo zatrzymanej w jednostce Policji**. Ustalanie wysokości opłat za pobyt w izbie wytrzeźwień nie należy zatem do kompetencji dyrektora.

Odnosząc się do nadesłanej opinii prawnej, pragnę zwrócić uwagę, iż zgodnie z art. 1 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 1987 roku o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14 poz. 147 ze zm.), dalej: *ustawa o RPO, Rzecznik wykonuje funkcje organu wizytującego do spraw zapobiegania torturom i innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu (krajowy mechanizm prewencji) w rozumieniu Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania, przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku dnia 18 grudnia 2002 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 30, poz. 192)*, co oznacza pełnienie przez niego funkcji Krajowego Mechanizmu Prewencji. W związku z powyższym, przedstawiciele KMP, będący

pracownikami Biura Rzecznika Praw Obywatelskich mogą powoływać się na ustawę o RPO, a co za tym idzie, badać wszelkie aspekty przestrzegania praw obywatelskich.

Jak zostało podniesione w piśmie z dnia 11 września 2013 roku, pozostawienie w salach dla pacjentów kąpoków sanitarnych jest niezasadne. W związku z otrzymaną od Pani informacją, iż Ośrodek nie może dokonywać zmian w budynku użyczonym przez Miasto Poznań, zwrócę się do Prezydenta Miasta Poznania z zaleceniem zlikwidowania misek ustępowych w pokojach pacjentów.

Uprzejmie proszę o odpowiedź do dnia 28 lutego 2014 roku.

Z poważaniem

Małgorzata Molak
Małgorzata Molak
Radca

BIURO

RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH
KMP.574.4.2014.MMo

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Zespół
„Krajowy Mechanizm Prewencji”

Warszawa.

2014-01-10

Pan
Ryszard Grobelny
Prezydent Miasta Poznania
Plac Kolegiacki 17
61-841 Poznań

Szanowny Panie Prezydencie,

W dniu 5 lutego 2013 roku przedstawiciele Krajowego Mechanizmu Prewencji dokonali wizytacji Centrum Redukcji Szkód i Wczesnej Interwencji Terapeutycznej dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Używających Alkoholu w Sposób Szkodliwy przy WCPB MONAR-MARKOT w Rożnowicach z siedzibą w Poznaniu (obecnie: Ośrodek dla Osób Nietrzeźwych przy Wielkopolskim Centrum Pomocy Bliźniemu w Różanowicach Stowarzyszenie MONAR), z której Raport został Panu przesłany dnia 4 kwietnia 2013 roku. W Raporcie tym zawarto zalecenia zapewnienia intymności osobom korzystającym z kąpoków sanitarnych w salach dla pacjentów.

W odpowiedzi na zalecenie przedstawicieli KMP w piśmie z dnia 22 kwietnia 2013 roku, ówczesny dyrektor placówki wskazał, iż kąpoki te są miejscem najczęściej wykorzystywanym do podjęcia prób samobójczych, dlatego konieczne jest ich stałe monitorowanie. Rozumiejąc względy bezpieczeństwa, pragnę zwrócić uwagę na fakt, iż konieczne jest zagwarantowanie pacjentom intymności podczas korzystania z toalety. Dostatecznym rozwiązaniem nie jest wyłącznie ustawienie kamer, aby nie obejmowały kąpoków sanitarnych, co zdecydował się wprowadzić dyrektor. Konieczne jest bowiem pełne osłonięcie pacjentów zaspokajających potrzeby fizjologiczne przed wzrokiem osób trzecich, co jest niemożliwe przy obecnej konstrukcji kąpoków, do których mają dostęp inne osoby znajdujące się w sali.

W związku z tym, że w Ośrodku wyodrębnione są 3 łazienki i respektowany jest § 20 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 lutego 2004 roku w sprawie trybu

doprowadzania, przyjmowania i zwalniania osób w stanie nietrzeźwości oraz organizacji izb wytrzeźwień i placówek utworzonych lub wskazanych przez jednostkę samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2004 r. Nr 20, poz. 192 ze zm.), uważam, że optymalnym rozwiązaniem byłoby korzystanie przez pacjentów wyłącznie z toalet znajdujących się poza salami oraz zdemontowanie misek ustępowych w kąciakach sanitarnych. Zgodnie z informacją uzyskaną od dyrektora Ośrodka, budynek został „użyczony wraz z wyposażeniem na potrzeby prowadzenia działalności przez Miasto Poznań”, więc wszelkie zmiany i przeróbki leżą w gestii organu zarządzającego budynkiem. Wobec powyższego, zwracam się do Pana z prośbą o rozważenie usunięcia misek ustępowych z sal dla pacjentów.

Uprzejmie proszę o odpowiedź do dnia 28 lutego 2014 roku.

Łukasz Wójcik

DYREKTOR ZESPOŁU

Justyna Róża Lewandowska
Justyna Róża Lewandowska

STOWARZYSZENIE MONAR
OŚRODEK DLA OSÓB NIETRZEŻWYCH
PRZY WIELKOPOLSKIM CENTRUM POMOCY BLIŹNIEMU W POZNAŃCACH
60-626 Poznań, ul. Podolska 46
tel./fax 61 84 17 177
NIP:7811835653 REGON 000972654-01580

RPW/14331/2014 P
Data:2014-02-07

Poznań, 31 stycznia 2014 r.

Idz...122...../2014

BIURO RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH

2014 -02- 07

ZAL. 6 NR

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

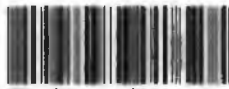
W odpowiedzi na pismo z dnia 10 stycznia 2014 r. (otrzymane 17.01.2014 r.) nr KMP. 574.4.2014.MMo pragnę poinformować, iż wszelkie zawarte w niniejszym piśmie uwagi co do treści Regulaminu przyjęcia na pobyt do Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych zostały wykorzystane przy opracowywaniu aktualnej wersji tegoż Regulaminu. Ponadto w Regulaminie uwzględniono nowelizację ustawy dotyczącą ustalania i wysokości opłat za pobyt w Ośrodku.

Załącznik: Regulamin OdON

STOWARZYSZENIE MONAR
WIELKOPOLSKIE CENTRUM POMOCY BLIŹNIEMU

Marta Stefanik - łubianka

p.o. dyrektora

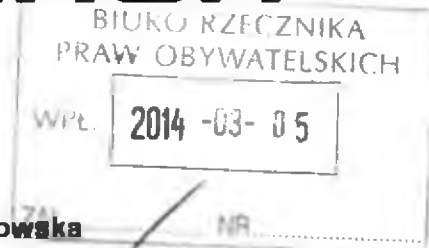
RPW/22684/2014 P
Data: 2014-03-05

POZnań*

Zastępca Prezydenta Miasta Poznania

Nr sprawy: ZSS-II.524.116.2012
Lotus: 28021400128

Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
Biuro Rzecznika Praw
Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00 - 090 Warszawa

Poznań, 25 lutego 2014 r.

Odpowiadając na pismo z dnia 10 stycznia 2014 roku w sprawie zapewnienia intymności osobom korzystającym z kąpoków sanitarnych w salach dla pacjentów w Ośrodku dla Osób Nietrzeźwych przy Wielkopolskim Centrum Pomocy Bliźniemu w Rożnowicach uprzejmie informuję, że w dniu 10 lutego 2014 r. dokonano przeglądu pomieszczeń w ww. Ośrodku pod kątem zaleceń zawartych w ww. piśmie.

W trakcie przeglądu ustalono:

- 1) w salach pobytu pacjentów usytuowanie przegrodzenia o wysokości 2 m oddzielającego kąpok sanitarny od reszty pomieszczenia zapewnia pełną intymność pacjentowi podczas korzystania z toalety przed wzrokiem osób trzecich - przy założeniu, że osoby te przebywają w pozycji leżącej;
- 2) zamontowane w salach kamery monitoringu nie obejmują obecnie swoim zasięgiem kąpoków sanitarnych - zgodnie z zaleceniami kontrolujących przekazanymi w piśmie z dnia 8 kwietnia 2013 r.;
- 3) w obecnej strukturze budynku wyodrębnione są trzy toalety (bez monitoringu), tj.:
  - jedna dla personelu w części środkowej obiektu;
  - następne dwie (w tym jedna dla osób na wózkach) funkcjonują przy szatni dla pacjentów, którzy opuszczają Ośrodek po wytrzeźwieniu;
- 4) szerokość wejść do toalet (90 cm), o których mowa w pkt 3 oraz ich wymiary wewnętrzne (szer. 1,1 m x dł. 2 m) uniemożliwiają swobodne wprowadzenie pacjenta; ponadto szerokość wewnętrzna jest zmniejszona o głębokość umywalki (35 cm).

W związku z powyższym Miasto w obecnych warunkach lokalowych nie widzi możliwości do natychmiastowego usunięcia misek ustępowych z sal dla pacjentów w Ośrodku.

Informuję jednocześnie, że z chwilą pozyskania dodatkowych środków finansowych, Miasto rozważy możliwość pełnego osłonięcia kąpoków sanitarnych w salach dla pacjentów.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA POZNAŃ

Jerzy Siępień

* Miasto know-how

Urząd Miasta Poznania, Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych, ul. 3 Maja 46, 61-728 Poznań
tel. +48 61 878 54 27, fax +48 61 878 56 79, wziss@um.poznan.pl, www.poznan.pl

BIURO

RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 07.04.2014

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.574.4.2014.MMo

Pan
Jerzy Stępień
Zastępca Prezydenta Miasta Poznania
Plac Kolegiacki 17 61-841 Poznań

W odpowiedzi na Pana pismo z dnia 25 lutego 2014 roku (data wpływu do BRPO 28 lutego 2014 roku) uprzejmie dziękuję za odniesienie się do zalecenia zapewnienia intymności osobom korzystającym z kąpeków sanitarnych w salach dla pacjentów. Jak Pan słusznie zauważył, przegrody zamontowane w salach zapewniają ochronę przed wzrokiem osób trzecich **pod warunkiem**, że pozostali pacjenci pozostają w pozycji leżącej. Założenie, iż pacjenci nie będą poruszać się w momencie zaspokajania potrzeb fizjologicznych innej osoby, nie stanowi gwarancji powyższego. Wobec tego przedstawiciele KMP ocenili, iż rozwiązania przyjęte w Ośrodku są niewystarczające i należy podjąć kroki w celu zapewnienia intymności pacjentom.

Nawiązując do przekazanej przez Pana informacji, iż w momencie pozyskania dodatkowych środków finansowych, rozważane będzie pełne osłonięcie kąpeków sanitarnych, proszę o przedstawienie działań podjętych w tym kierunku.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi do dnia 31 maja 2014 roku powołując się na numer sprawy KMP.574.4.2014.Mmo.

Justyna Lewandowska

Dyrektor Zespołu
Krajowy Mechanizm Prewencji

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77 00-090 Warszawa
Tel. centr. (+48 22) 55 17 700 Infolinia
obywatelska 800 676 676
biurorzecznika@brpo.gov.pl
www.rpo.gov.pl

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 2014-04-07

Krajowy Mechanizm Prewencji

KMP.574.4.2014.MMo

Pani
Marta Stefaniak - Łubianka
Dyrektor Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych
przy Wielkopolskim Centrum Pomocy
Bliźniemu w Różnowicach
Stowarzyszenie MONAR
ul. Podolańska 46
60-626 Poznań

Szanowna Pani Dyrektor,

W odpowiedzi na pismo z dnia 31 stycznia 2014 roku (data wpływu do BRPO 7 lutego 2014 roku) uprzejmie dziękuję za nadesłanie aktualnej wersji Regulaminu przyjęcia na pobyt do Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych przy Wielkopolskim Centrum Pomocy Bliźniemu w Różnowicach z siedzibą w Poznaniu (dalej: Regulamin). Podkreślenia wymaga, iż mimo deklaracji, że zostały w nim naniesione zmiany zgodnie z sugestiami przedstawionymi Pani w piśmie z dnia 10 stycznia 2014 roku, postanowienie § 6 pkt 6 pozostało w starej formie.

Zastrzeżenia budzi także § 11 pkt 1 Regulaminu, który zakłada, że *do czasu podjęcia uchwały przez Radę Miasta Poznania opłata wynosi 300 zł*. Przedstawiciele KMP wielokrotnie podnosili, iż opłata za pobyt w izbie nie może być pobierana na mocy innych aktów prawnych niż wspomniana uchwała. Zwracam się jednocześnie z prośbą o przesłanie kopii decyzji podjętej przez Radę Miasta we wskazanym zakresie.

W kwestii zapewnienia pacjentom intymności podczas zaspokajania potrzeb fizjologicznych, zastępca Prezydenta Miasta Poznania zastrzegł, iż w momencie pozyskania środków finansowych, rozważana będzie możliwość pełnego osłonięcia kąceków sanitarnych w salach. Sprawa ta pozostanie w przedmiocie zainteresowania przedstawicieli Mechanizmu.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi do dnia 31 maja 2014 roku powołując się na numer sprawy KMP.574.4.2014.MMo.

Z poważaniem
Małgorzata Molak
Małgorzata Molak
Radca

Poznań, 26 maja 2014 r.

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPE	2014 -06- 02
ZAL	NR

ldz. 663 /2014

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

W odpowiedzi na pismo z dnia 7 kwietnia 2014 r. nr KMP.574.4.2014.MMo (otrzymane 14 kwietnia 2014 r.) informuję że:

1. W piśmie z dnia 28 stycznia 2014 r. wskazałam, że wszystkie sugestie zawarte w wystąpieniu KMP zostaną wykorzystane i tak się też stało. Zmieniono treść § 6 pkt.9 zgodnie z zaleceniami KMP. Nie rozumiem natomiast kwestionowania treści § 6 pkt 6, który reguluje jak należy postępować z odzieżą przyjętą do depozytu od osób, które wyraziły zgodę na otrzymanie odzieży zastępczej. W związku z powyższym nie znajduję żadnych podstaw do zmiany tego przepisu regulaminu.

2. Art. 42² ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, iż za pobyt w placówce pobierana jest opłata. Ust. 2 pkt 1 tego przepisu mówi, że opłata ta stanowi dochód jednostki samorządu terytorialnego a ust. 4 pkt 1, że wysokość opłaty ustala w drodze uchwały Rada Miasta.

Zgodnie z postanowieniami ustawy zmieniającej (art. 4) – do czasu określenia wysokości opłaty za pobyt w izbie wytrzeźwień, placówce lub jednostce policji w sposób określony w art. 42² ust. 4 i 5 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w brzmieniu nadanym tą ustawą, jednak nie dłużej niż w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy zmieniającej (tj. do 30.06.2014 r.), opłata wynosi 300 zł.

W związku z powyższym uważam, że na chwilę obecną zapis § 11 pkt 1 regulaminu jest poprawny. Dochód z opłat za pobyt w Ośrodku jest przekazywany na konto Miasta Poznania, a Rada Miasta do 30 czerwca 2014 r. uchwali wysokość opłaty.

3. Odpis stosownej uchwały Rady Miasta Poznania zostanie Państwu doręczony, a zapis w regulaminie zmieniony niezwłocznie po jej podjęciu.

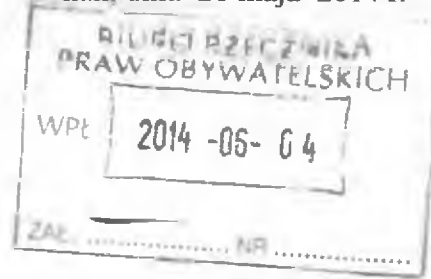
Z poważaniem

STOWARZYSZENIE MONAR
WIELKOPOLSKIE CENTRUM POMOCY BLIŹNIEJ
Marta Stępińska - Łubianka
s.o. dyrektora

Zastępca Prezydenta Miasta Poznania

Poznań, dnia 28 maja 2014 r.

Nr sprawy: ZSS-II.524.116.2014
Lotus: 30.05.14 - 0399

**Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
Biuro Rzecznika Praw
Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa**

Numer sprawy: KMP.574.4.2014.Mmo

Odpowiadając na pismo z dnia 7 kwietnia 2014 roku uprzejmie informuję, że w przygotowanym projekcie uchwały Rady Miasta Poznania w sprawie zmian w budżecie Miasta na 2014r. zaproponowałem zwiększenie środków finansowych na dotację dla Wielkopolskiego Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT prowadzącego Ośrodek dla Osób Nietrzeźwych.

Projekt uchwały będzie przedmiotem obrad podczas sesji Rady Miasta Poznania w dniu 10 czerwca br.

Z wyrazami szacunku

**ZASTĘPCA PREZYDENTA
WZ MIASTA POZNAŃA**

Tomasz Kawecki
Tomasz Kawecki

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Krajowy Mechanizm Prewencji

Warszawa, 11.07.2014

KMP.574.4.2014.MMo

Pani
Marta Stefaniak - Lubianka
Dyrektor Ośrodka dla Osób
Nietrzeźwych
przy Wielkopolskim Centrum Pomocy
Bliźniemu w Różnowicach
Stowarzyszenie MONAR
ul. Podolańska 46
60-626 Poznań

Szanowna Pani Dyrektor,

W odpowiedzi na pismo z dnia 26 maja 2014 roku (data wpływu do BRPO 2 czerwca 2014 roku) uprzejmie dziękuję za odniesienie się do kwestii zmian naniesionych w regulaminie pobytu w Ośrodku. Pragnę zauważyć, iż wspomniany § 6 pkt 6 nie zawiera wzmianki o dobrowolnym przekazaniu odzieży, stąd moja wcześniejsza wątpliwość.

Nawiązując do udzielonej przez Panią informacji, iż w dniu 30 czerwca 2014 roku Rada Miasta Poznania miała uchwalić stosowną uchwałę regulującą opłatę za pobyt w Ośrodku, uprzejmie proszę o przesłanie jej kopii i regulaminu placówki z naniesionymi zmianami.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi do dnia 31 sierpnia 2014 roku.

Z poważaniem
Małgorzata Molak
Małgorzata Molak
Rada

BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH

Krajowy Mechanizm Prewencji

Warszawa, 11.07.2014

KMP.574.4.2014.MMo

Pan
Tomasz Kayser
Zastępca Prezydenta Miasta Poznania
Plac Kolegiacki 17
61-841 Poznań

Szanowny Panie Prezydencie,

W odpowiedzi na pismo z dnia 28 maja 2014 roku (data wpływu do BRPO 4 czerwca 2014 roku) uprzejmie dziękuję za odniesienie się do kwestii zwiększenia środków finansowych na działalność Ośrodka dla Osób Nietrzeźwych Stowarzyszenia MONAR. Nawiązując do udzielonej przez Pana informacji, proszę o przedstawienie wyniku obrad Rady Miasta z dnia 10 czerwca 2014 roku w przedmiotowym zakresie.

Uprzejmie proszę o udzielenie odpowiedzi do dnia 31 sierpnia 2014 roku.

Z poważaniem
Małgorzata Molak
Małgorzata Molak
Radca

STOWARZYSZENIE MONAR
OŚRODEK DLA OSÓB NIETRZEŻYCH
PRZY WIELKOPOLSKIM CENTRUM POMOCY BLIŹNIEMU W RÓŻNOCACH
60-626 Poznań, ul. Podolńska 46
tel./fax 61 84 17 177
NIP: 7811835653 REGON 000972654-01580

RPW/61342/2014 P
Data: 2014-07-21

Poznań, 18 lipca 2014 r.

Idz. 879/2014

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2014 -07- 21
ZAL. 10	NR .....

Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

dot. pisma KMP.574.4.2014MMo

W nawiązaniu do pisma z dnia 26 maja 2014 r. (Idz. 663/2014) przesyłam kserokopię uchwały Rady Miasta Poznania określającą wysokość opłaty za pobyt w Ośrodku dla Osób Nietrzeźwych.

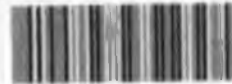
Jednocześnie dołączam kserokopie regulaminu przyjęcia do OdON, w którym dokonano stosownych zmian dotyczących pobierania opłat za pobyt w Ośrodku.

Z poważaniem

STOWARZYSZENIE MONAR
WIELKOPOLSKIE CENTRUM POMOCY BLIŹNIEMU

Marta Strycharczuk - Łubianka

p.o. dyrektora

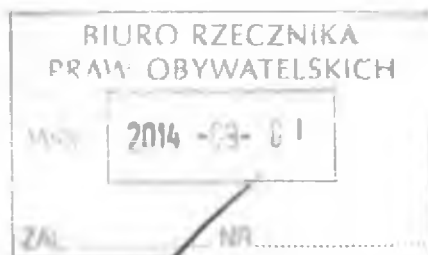
RPW/72796/2014 P
Data: 2014-09-01

Zastępca Prezydenta Miasta Poznania

Poznań, dnia 27 sierpnia 2014 r.

Nr sprawy: ZSS-II.524.116.2014

Lotus: 2908.14-0461

Pani
Justyna Róża Lewandowska
Dyrektor Zespołu
Krajowego Mechanizmu Prewencji
Biuro Rzecznika Praw
Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Numer sprawy: KMP.574.4.2014.Mmo

Uprzejmie informuję, że podczas sesji Rady Miasta Poznania w dniu 10 czerwca br. zwiększony został plan dotacji celowej dla Wielkopolskiego Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT prowadzącego Ośrodek dla Osób Nietrzeźwych.

Umożliwiło to osłonięcie, celem zapewnienia intymności, kąpeków sanitarnych umiejscowionych na salach pobytu osób nietrzeźwych.

Z wyrazami szacunku

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA POZNAŃ